

יום שלישי ז' בשבט תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מיייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - קט"ו

1. **כשנודע על המלחמה רק מפיה, האם נאמנת לומר מת בעלי?**
צדדי הספק: א. נאמנת שהרי מה לה לשקר, יכלה לומר שהיה שלום. ב. אינה חשודה בשקר, אלא משהוחזק שיש מלחמה על ידה, חוששים שמדמה. **ראיה מברייטא** - 'עישנו עלינו בית .. הוא מת ואני נצלתי, אינה נאמנת' משמע שאף שיכלה לא לספר על דליקה משהוחזק על פיה חוששים שמדמה. **ונדחה:** שם מדובר שאמרה כשנתמלא עשן ברחתי והוא בנראה מת, וע"ז עונים לה כשם שלך התרחש נס אף לו התרחש. משא"כ במלחמה. **ראיה שנאמנת** - 'נפלו עלינו עובדי כוכבים... הוא מת ונצלתי - נאמנת'. **ונדחה:** כאן לא היתה בורחת ואומרת ב'דממי' כיון ש'אשה, כלי זיינה עליה'.
2. **מעשה באדם שאחזה אש בבית חופתו, אמרה אשתו לאנשים: ראו שבעלי נשרף, באו וראו גופה חרוכה ופיסת יד מושלכת. מה הדין? רבא סבר שאין לדמות ל'עישנו עלינו בית' שאינה נאמנת, כיון שכאן אמרה קודם לאנשים, וגם ראו גופה. רב חייה בר אבין סבר שיש לדמות, ומה שראו גופה, יתכן שהיא של אדם אחר שבא להציל, והבעל ברח משום בושה ממומים שבאו עקב האש.**
3. **עד אחד שהעיד בעת במלחמה שמת הבעל האם נאמן?**
צדדי הספק: נאמנות עד אחד כיון שבמילתא דעבידא לאיגלווי לא משקר, אף כאן, או שנאמנותו משום שהאשה מדייקת אבל במלחמה היא מדמה. **ראיה א'** - סיפר רבי עקיבא: פגשתי בבבל את נחמיה איש בית דלי, ואמר לי: שמעתי שאין משיאין אשה בארץ ישראל על פי עד אחד מלבד ר' יהודה בן בבא. אמרתי לו: כן הדברים. אמר לי, אמור להם משמי: המדינה הזו משובשת בגייסות, כך מקובלני מר"ג הזקן שמשיאין האשה על פי עד אחד, לכאורה כוונתו שעד אחד נאמן בשעת גייסות [מלחמה]. **ונדחה:** כוונת נחמיה אינו יכול לעזוב ביתי משום הגייסות לפיכך שלחתי בידי ר' עקיבא. **ראיה ב'** - רבי התיר שתי נשות ת"ח שטבעו בעליהן ע"פ עדות נשים אחרות, והרי מים הם כמלחמה שיש לחוש שמדמה, ואפי' מאה נשים נחשבות כעד אחד. **ונדחה:** שהרי במים שאין להם סוף - אשתו אסורה, אלא מדובר שהעידו שהעלו את גופותיהם והכירו סימנים שהם הבעלים.
4. **מעשה באדם שביקש מחבירו שומשמין שהפקיד, אמר לו חבירו כבר לקחתם, אמר המפקיד והרי כך וכך היו וכעת מונח בחביתך בדיוק כזה מספר. אמר לו: שלך לקחת ואלו אחרים. מה הדין? סבר רב חסדא: הנפקד אינו נאמן, כשם שבמעשה של שני הת"ח לא אמרנו שהת"ח הלכו למקום אחר והגופות שהעלו הם אחרים. רבא דחה: יש לחלק, בגופות אמרו סימנים, ואילו בשומשמין אין סימן, ומה שהמספר דומה, במקרה כך יצא.**
5. **מצא כלי וכתוב עליו ק' - מה שבתוכו בחזקת קרבן, הקדש, מ' - מעשר, ד' - דמוע, ט' - טבל, ת' - תרומה, שבשעת הסכנה היו כותבין סימנים. ר' יוסי אומר: אפילו מצא חבית וכתוב עליה תרומה - הרי אלו חולין, שאני אומר: אשתקד היה מלא תרומה ופינהו. במה נחלקו למסקנא? ת"ק סבר: אם היה מפנה היה מקנח את האות. ר' יוסי סבר: יתכן ששכח לקנח, או שרצה שלא יגעו בהם. [אבל בשומשמין לכו"ע חוששים שמא פיגן]**
6. **עדים העידו שיצחק ריש גלותא שהלך עמם בדרך מקורטבא מת, האם סומכים שהוא יצחק ר"ג, [בן אחות ר' ביבי] שגר בקורטבא ומתירים את אשתו?**
א. אביי: חוששים שהוא יצחק ריש גלותא אחר שהזדמן לדרך מקורטבא.
המקור לאביי: מצאו גט בנהרדעא שהיה כתוב בו: בצד העיר קלוגיא אני אנדרולינאי נמהרדעא פטרתי וגרשתי את פלונית אשתי. ואשתו של האדם היחיד בנהרדעא בשם זה טענה שהגט נאבד לה ושישיבוהו לה. שאל אבוה דשמואל את רבי יהודה נשיאה ופסק: תיבדק נהרדעא כולה, ואם אכן הוא היחיד בשם זה ישיבו לו. מכך שהצריך לבדוק משמע שחוששים.
דחה רבא: א"כ צריך לבדוק בכל עולם, שמא היה עוד אנדרולינאי בנהרדעא שהלך לו. אלא מה שאמר לבדוק, משום כבודו של אבוה דשמואל.
ב. רבא: אין חוששים לעוד יצחק ריש גלותא.
המקור לרבא: שני שטרי חוב במחוזא, שהציגום שני מלוים וכתוב שמותם בשטר: בשטר אחד 'חבי בר ננאי', ובשטר אחר: 'ננאי בר חבי', והתיר רבא בר אבוה לגבות בהם ולא חשש משום שהם שמות נפוצים במחוזא אולי זה של אחר.
דחה אביי: הרי לנפילה לא חוששים כיון שזהיר, ושיפקיד אצל אדם ששמו כשמו ודאי לא חוששים, אלא יש לחוש שמסר המלוה לאדם אחר מבלי לעשות קנין, ומה בכך הרי אותיות נקנות במסירה וממילא כאן אין נפקא מינה אף אם נחשוש לאדם נוסף.